

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXVIII, ŠTEV. 1-2

JAN/FEB. 1982

Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215"
CATEGORY A

PRIZNANJA OB DNEVU AVSTRALIJE

Na Dan Avstralije, 26 januarja se je napolnila velika dvorana Camberwell Civic Centra s pripadniki kakih 40 različnih etničnih skupin, katere danes sestavljajo prebivalstvo Melbourne.

Prilika za to je bila slovesna večerja s plesom, na katero je povabil minister za Imigracijo in Etnične zadeve Viktorije g. J. Kenneth. Častni gost je bil minister g. Bill Borthwick, v svojstvu vršilca dolžnosti Premierja Viktorije in je kot tak tudi poklonil priznanja osebam, ki so se pokazale izredno zaslužne za uspešno vključevanje novonaseljencev v avstralske razmere. In sicer so priznanja dobili:

William Leslie Joseph Crofts, za svoje delo med naseljenci v predmestju Altona;

Margaret Enit Dewez, ki že preko dve desetletji dobrovoljno pomaga naseljencem;

Jozo Pavlovič, pod čigar vodstvom se je veliko število emigrantov vključilo, brez ozira na etnično pripadnost, v življensko skupnost Geelonga;

Borislav Petrovič, eden prvih poveljnih naseljencev, ki je nesebično posvetil svoj čas za integracijo srbske skupnosti v Viktoriji;

Eve Sher, ki je delovala in pomagala novo naseljencem v raznih rečavah in Erica Margaret Wilson, ki je mnogo

let pomagala naseljencem pri preskrbi zaposlitve, družinskih problemih in raznih drugih zadevah.

Na večeru so bili prisotni tudi zastopniki vseh slovenskih organizacij v Melbourne. Sicer so sedeli vsak pri svoji mizi, toda kmalu po končani večerji so se pomošali v prijetnem prijateljskim vzdušju.

Minister Borthwick je že zgodaj opazil skupino S.D.M. in je potem tudi v svojem nagovoru posebej omenil gostoljublje, ki ga je doživel v Slovenski Bistrici.

Pri večerji sta bila prisotna tudi sestra in svak predsednika S.D.M. g. Prosenaka, ki se nahajata tu na obisku iz Slovenije. G. Borthwick ju je posebej omenil in jima ob ovaciji cele dvorane zaželel prijetne počitnice in zopetno svidenje pod Pohorjem.

G. Kenneth pa je v svojem govoru povdaril, da se njegova generacija tukaj rojenih Avstralcev dobro zaveda v kako veliki meri so naseljenci obogatili Avstralijo s svojimi skušnjami, tradicijami in kulturo.

Priznanja osebam, zaslužnim za delo med naseljenci, se bodo podelila vsako leto na Dan Avstralije petim osebam, katere bo minister izbral izmed kandidatov, predloženih po organizacijah ali posameznikom.

Ob dnevu Avstralije. Deputy Premier Mr. W. Borthwick s soprogo pri mizi S.D.M. Od leve na desno stoje: Lojze Markič, Anica Markič, Mr. Borthwick, Mrs. Borthwick, Jože Brgoč, Stanko Prosenak; sede: Vilma Sekolec, Jože Sekolec (na obisku iz Slovenije), Marija Prosenak in Milena Brgoč.

Tudi pri mizi kluba "Jadran" je bilo veselo, saj so imeli s seboj veselo gđc. Bredo Čebulj iz Ljubljane (prva z desne).

Omizje "Planice" iz Springvala. Iz obrazov se kar bere kako so ponosni na uspehe.

ZELENA LUČ NA ELTHAMU

Članstvo je dalo zeleno luč.-
Od načrtov v izvedbo!

V novembru lani se je vršil splošni sestanek članstva S.D.M., na katerem je Upravni odbor prišel na dan z načrti za nove projekte, ki naj bi bili izvršeni v naslednjih par letih.

V nedeljo 6. decembra pa je članstvo na izredni skupščini odobrilo v načelu načrte ter način kako priti do potrebne gotovine.

Po tehtnem in treznem razpravljanju na obeh teh sestankih je bilo soglasno sklenjeno naj vsak član S.D.M. sodeluje pri teh projektih z brezobrestnim posojilom, po možnosti vsaj v višini \$200, lahko pa tudi z več. Komur ne bi bilo možno posoditi vso vsoto naenkrat bo to lahko storil v obrokih po \$50.

Posojilo se bo pričelo vračati po preteku dveh let v istem vrstnem redu kot je bilo sprejeto. To je, kdor je prvi posodil mu bo tudi prvemu vrnjeno.

Ker se je z nekaterimi projekti že pričelo in se mora z njimi tudi čimpreje nadaljevati, je nujno potrebno, da se posojila nabereje v veliki meri že do konca februarja letos.

Glavni projekti, katerih celokupni stroški bodo med 60-70 tisoč dolarjev so v glavnem sledeči:

Streha nad balinišči, ki je seveda največji, a zato tudi najdražji projekt, je že dalj časa želja naših balinarjev. Izdatek zanjo je res velik toda računajo, da se bo kaj hitro povrnil z večjim in češkim obiskom na balinišču, s katerim

se bo povečalo tudi obratovanje kuhinje in ostalih dejavnosti.

Eno glavnih in prepotrebni del je tudi razširitev kuhinjskih prostorov ter instalacija dvigala za dovoz živil v zgornjo dvorano. Dvorana naj bi se oplešala in uredila tako, da bodo mogli obiskovalci ob vsakem času v njej udobno sedeti ter v miru uživati lep razgled na okolico.

V načrtu je tudi dokončna ureditev "vaškega trga" vrh hriba. Potem so na programu še nekatera manjša dela, katerih neka so že končana; kot na primer ohlajevanje dvorane. Naj še pristavimo, da je bil manjši znesek tega posojila namenjen tudi za nakup stavškega stroja za "Vestnik".

Kot je dejal blagajnik g. Stanko Penca na sestanku: Zadnji dve leti intenzivne štednje, odplačevanja dolgov in konsolidacije našega finančnega položaja so za nami. Umerjeni izdatki in predvarno gospodarjenje preteklih dveh let nas je postavilo na trdno finančno bazo, s katere si lahko privoščimo spet skok naprej.

S skupnim delom in naporom, katerega je članstvo S.D.M. pokazalo že v preteklosti bodo tudi načrti za naslednjih par let uspešno dokončani. Tako se bo postavila še trdnejša baza za še večje projekte, ki so bili začrtani že v samem začetku in, katerih vsaj eden nikakor ne bi smel pasti v pozabo: Ureditev stanovanjskih možnosti za naše osamele in ostarele rojake.

vestnik

JE NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

Lastnik:
Slovensko Društvo Melbourne

Predsednik:
Stan Prosenak

Tajnica:
Anica Markič

Odgovorni urednik:
Marijan Peršič

Upravno-uredniški odbor:
Vasja Čuk, Sandra Krnel,
Dušan Lavrič, Jana Lavrič,
Božo Lončar, Karen Peršič,
Simon Špacapan, Peter Mandelj

Rokopisov ne vračamo

Letno predplačilo \$6.00.
Cena številke 50¢.

Published by:
Slovenian Association Melbourne
P.O. Box 185, Eltham, Vic., 3095

Telephone:
Melbourne: 437 1226

Editor:
Marijan Peršič

Set-up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.

Price — Cena:
50¢.

Annual subscription — Letno:
\$6.00

Za podpisane članke odgovarja
pisec.

Rokopise ne vračamo.

SODELAVCI "VESTNIKA"

Od leve na desno stoje: Simon Špacapan, Marijan Peršič, Božo Lončar, Peter Mandelj;
sede: Dušan Lavrič, Jana Lavrič, Karen Peršič in Vasja Čuk

PODPORE, A KOMU!

V informacijah, katere razpošiljajo različna ministerstva se dostikrat na veliko razpišejo o podporah, ki jih vlada nakazuje etničnim organizacijam. Po kakšnem kriteriju so te podpore razdeljene? Menda ima tisti, ki najbolj prosjači in je najglasnejši in si sam ne more ali ne zna pomagati najboljše možnosti. Ni dvoma, da tudi število volilnih glasov vpliva do neke mere. Morda pa je tudi vse določeno vestno v okviru pravil. Kdo ve, lahko le ugibamo. Dejstvo je, da imena slovenskih organizacij zelo, zelo redko zasledimo med onimi, ki jim oblast naklonila nekaj firkov.

"Vestnik" je pred letom zaprosil za podporo, da si nabavi stavski stroj. Prošnja je šla naravnost na federalnega ministra za etnične zadeve. Klicani smo bili na razgovor z uradniki ministerstva, kjer nam je bilo na najprijaznejši način povedano, da pravila ne predvidevajo pomoči za etnične časopise, pa tudi če jih izdajajo etnične organizacije na lastne stroške v svrhu splošnih informacij za pripadnike svoje etnične skupine na svojem etničnem jeziku. Jasno, da smo bili razočarani. Saj Slovenci tudi plačujemo davke in prav po redko za kaj prosimo. Na drugi strani tudi nismo tako številčni, da bi se splačalo privatnemu podjetniku izdajati časopis na slovenskem jeziku. Bomo pač morali še naprej delovati kot smo dosedaj in se zanesti samo na svojo požrtvovalnost in zavednost in skupno,

složno delo. Saj naše številke samo takrat nekaj pomenijo, kadar smo vsi skupaj.

Torej nazaj k podporam. Federalni minister je pred kratkim odobril podpore v višini \$400.000, ki bodo razdeljene v teku treh let med osem organizacij. Te so:

Yugoslav-Australian Association in N.S.W.
Khmer Community in N.S.W.
Australian-Croatian Association in Victoria
Australian-Yugoslav Welfare Society in Victoria
Australian Council of Trade Unions, Victoria
Vietnamese Association, Brisbane
Free Vietnamese Fraternity Association of W.A.
W.A. Association of Polish Women.

Minister McPhee je ob tej priliki dejal, da bodo nakazane podpore Yugoslav-Australian Association in N.S.W., Australian-Croatian Association in Victoria in Australian-Yugoslav Welfare Society in Victoria povečale pomoč velikemu številu naseljencev i Jugoslavije ter, da so potrebe teh skupnosti velike posebno v primeru ostarelih.

Federalna vlada se je obvezala, da bo v teku 3 let razdelila med organizacije emigrantov 4 milijone dolarjev z namenom, da zaposlijo socialne delavce v svojih etničnih skupinah. Bomo Slovenci kaj deležni?

NAŠ JEZIK — NAŠA OBRAMBA

Kot najzahodnejša veja vseh slovanskih narodov so Slovenci tekom zgodovine bili verjetno pod največjim pritiskom tujih narodov in kultur. Zato so utrpeli tudi največ izgub.

Vse od Solnograda (Salzburg) pa do Vidma v furlanski nižini (Udine) je bil nekdaž dom Slovencev. Posledice pritiska Bavarcev s severa in Furlanov z juga ter istočasnega odtujevanja, ki ga je prinašalo pokristjanjevanje ter kasneje politično-gospodarska nadvlada so v glavnem to, da danes Slovenija obsega komaj tretjino prvotnega ozemlja. Pa še ta bi bila izgubljena, da naši predniki niso obdržali svoj jezik in, da ga kasnejše generacije niso utrdile in postavile na stopnjo ostalih kulturnih jezikov.

Kdor ni podrejen ideji, ki popolnoma zanika vrednost obstoja narodnosti bo znal ceniti to zaslugo našega jezika. Obstoja Slovencev niso ohranili vojščaki z mečem ali gospodarstveniki z denarjem nego predvsem naš slovenski jezik.

Časi se spreminjajo toda gotove resnice ostanejo za vedno. Tudi ta, da bo slovenski jezik tudi v bodoče ohranjal slovensko identiteto, doma kot v tujini.

Poznani so problemi ki obstojajo v tem pogledu v stari domovini. Te bodo pač morali rešiti tam. Mi izven meja Slovenije pa imamo tudi dolžnost, vsaj tisti, ki smo zavedni, da slovenščino utrjujemo in ohranjamo.

V Avstraliji, posebno v Melbournu, je bilo že dokaj storjenega v tej smeri. Uspehi, ki jih je dosegla Slovenska učiteljska zveza Viktorije so nad vse zadovoljivi. Ostanejo pa nam še druga področja. Med drugimi tudi naša tiskana beseda. Ta ima najvažnejšo nalogo, saj lahko doseže vsak slovenski dom in prav vsakega poedinca. Pri tem mislimo predvsem na našo tukaj tiskano besedo, kajti ta nam daje tudi priliko, da se pri njej sami udejstvujemo, s svojimi pisanimi prispevki.

"Vestnik" vrši v tem pogledu svojo dolžnost, kolikor mu je pač v danih možnostih mogoče. Prav tako tudi članstvo S.D.M., ki ga že 26 let vzdržuje. Toda s pomočjo vseh čitateljev bi se lahko njegovo finančno stanje, kakor vsebinska raven mnogo zboljšala. Ne z direktno denarno podporo nego predvsem s povečanjem števila naročnikov.

Prepričani smo, da večina naših čitateljev želi "Vestniku", da obdrži svoje mesto v avstralski slovenski javnosti in si ga še celo zboljša. To željo pa bomo lahko uresničili le s podporo vseh naših prijateljev, katerim zato polagamo na srce: PRIDOBITE NAM NOVIH NAROČNIKOV! Pojasnite jim kako bodo le s skromno naročnino za vzdrževanje slovenščine v vrsticah našega "Vestnika" pomagali pri nadaljnemu uspevanju naših etničnih posebnosti in zahtev v Avstraliji.

OBVESTILO!

LEPOTICA 1982

Tudi letos bo S.D.M. na svojem letnem plesu v maju proglasilo eno naših mladih deklet za Lepotico Slovencev v Melbournu. Zato je že čas, da se vse one naše mladenke, ki bi rade dobile ta naslov pričnejo pripravljati za to priliko.

Pogoji za kandidatke so, da je eden njenih staršev Slovenskega rodu, da je neporočena in vsaj v sedemnajstem letu starosti. Ni pa potrebno, da je ona ali da so starši člani S.D.M.

Istočasno bo proglašena za Kraljico dobrotelčnosti tista kandidatka, ki bo nabrala največjo vsoto prispevkov za projekte na Elthamskem hribu.

Prijave kandidatke sprejema ga Berta Žele, ki jo najlažje dobite na telefonu: 850 2398. Prijave pa se pošljejo lahko tudi pisмено na tajništvo S.D.M.

Upokojenska družina S.D.M. tudi vztrajno dodaja svoj prispevek k društvenim potrebam. Delo, ki ga vlagajo v nakupovanje dobitkov za svoj vsakomesečni srečolov ni brezplodno. Koncem preteklega leta so vplačali v društveno blagajno \$500. Kar pomeni zopet nekaj kamnov za naše projekte. Saj pravi naš pregovor: Kamen do kamna: palača.

ZDRAVNIK
za splošne bolezni
Dr. V. G. VELKOV, M.D.
317 High Street, Preston,
Victoria 3072
Telephone: 478 2163

ordinira od ponedeljka do petka:

od 9h dopoldne
do 7h popoldne

Vsako soboto:

9h — 12h dopoldne

Slovenska družina v Melbournu je tudi konec leta 1981 pričakala v že običajni delavnosti.

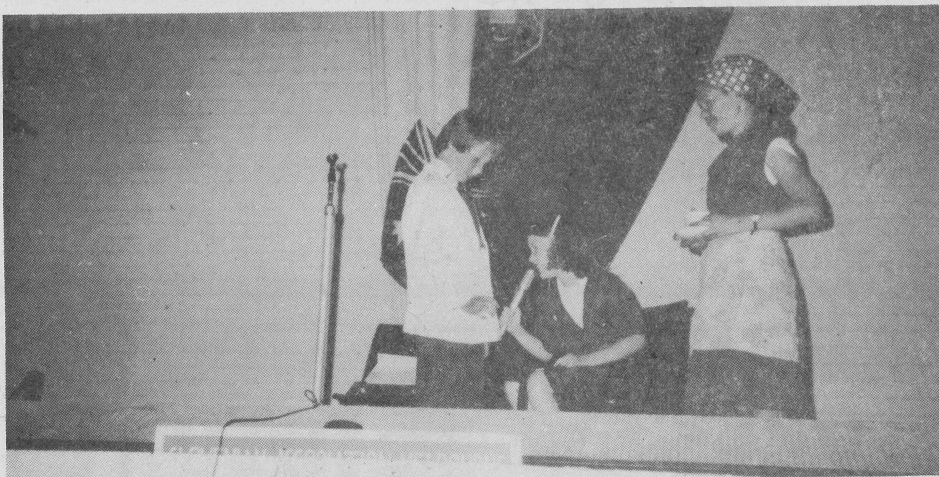
Miklavž je obiskoval slovenske otroke po vseh slovenskih središčih Melbournu. Kot vedno je S.D.M. povezal ta dan tudi z božičnico za svojo upokojensko družino, za katero so zopet pri-

pravili otroci slovenske dopolnilne šole pri S.D.M. majhen a prijeten program.

Vršile so se tudi Miklavževanja za odrasle in seveda tudi Silvestrovanje. Posebno "Jadran" je bil zadovoljen z obiskom na Silvestrovanju, saj je bila nova dvorana, čeprav še v nedokončanem stanju nabito polna.

Otroci Slovenske nedeljske šole pri S.D.M. so za Miklavža pripravili prsrčen program pesmi, deklamacij in prizorčkov. Upokojenska družina S.D.M. in ostali prisotni so tako zopet doživeli lepo popoldne v dvorani S.D.M. na Elthamskem griču.

Damian Pišotek, Veronika Smrdelj ter Lydia Markič so se odlično izvedli kratek prizorček, kljub temu, da so težko čakali na Miklavžev prihod.

Slovensko društvo Planica, poroča—

Že pred Novim letom je nastopila huda vročina in sonce je neusmiljeno pripekalo. V tem času smo Planičarji imeli velike priprave za Novo-letne prireditve, poleg tega pa se je odbor dogovarjal, kako bi čim hitreje razrešili našo največjo nalogo — to je pokriti in pozidati naše nove društvene prostore. Pred nami je bilo ogromno delo. Ker smo marljivi, vestni in zavestni člani se tega dela nismo ustrašili.

Gospod Zemljčič je s svojo skupino prizadevnih delavcev še pred Novim letom uspel, da je bila streha kmalu pokrita. Svoje delo so odlično opravili in to v rekordnem času. Posebna zahvala in priznanje prav vsem.

Ko je bilo to delo končano so poprijeli zidarji. Seveda je to delo težko, zahtevno, odgovorno in natančno. In

prav na te delavce je neusmiljeno žgalo sonce, da delajo za našo slovensko skupnost.

No danes so uspehi zares vidni in imamo kaj pokazati, vendar delo še ni končano. Mnogo sobot in nedelj bo treba še žrtvovati, da bo naše začeto delo končano.

Dosti smo se preznajili; v to se vključujemo tudi ženske, katere smo na svoj način žrtvovali čas in dobro voljo, da bi bili društveni prostori čim preje dograjeni.

Uspehi, ki smo jih dosegli z našim skupnim delom, nas navdajajo s ponosom in nam vlivajo trdno voljo, da do kraja izpeljemo našo začeto zamisel.

METKA.

Dvorana "Planica" v Springvale je že pod streho.

Slovenci na etnični T.V.

Eden najzanimivejših programov javnih zadev na avstralski televiziji je SCOOP, ki ga vidimo lahko dvakrat tedensko na kanalu etnične televizije. Program se peča predvsem z dogodki življenja novonaseljencev v Avstraliji in je za izvrstno predvajanje letos bil tudi **nagrajen** kot najboljši.

Nedavno smo na tem programu imeli priliko videti tudi epizode iz življenja Melbournskih Slovencev.

Kakih deset minut je bilo posvečeno naši že na široko poznani in priljubljeni slikarki ge. Romani Favier-Zorzut.

T.V. kamera je uspela nazorno pokazati okolje, v katerem dela ga Romana. Lepo posestvo v Yarrambat-u, na hribočkah pri Diamond Creeku, odkoder se lahko v daljavi vidijo stolpnice Melbournu. Tišina, nepokvarjena narava, senca in šumljanje gumovcev, pa tudi sadovnjak, nasad vinske trte, zanimivo urejen vrt okrašen s kiparskimi poskusi, stanovanjsko posloje, ki spominja na nekakšen španski stil. Vse to so nenadomestljive predpostavke za umetniško ustvarjanje Romane in nič ne bi moglo biti bolj v skladu s prirodnim karakterjem njene ustvarjalnosti.

Po celostranski reportaži o Romani v lokalnem tedniku ter po članku s fotografijami o njenih slikah s potresa v melbournškem dnevniku "Herald" je SCOOP odlično dopolnil in še bolj populariziral ime naše slovenske umetnice v tukajšnji javnosti.

V razgovoru, ki ga je Romana imela z reporterjem je brez zatajevanja solz osretlila dilemo, katera muči mnoge

naše ljudi: domotožje za rodnim krajem pa istočasno močne čustvene vezi na novo domovino.

Romana se je na tem programu zopet pokazala kot močan ambasador tukajšnje slovenske skupnosti.

Nekaj tednov za tem programom smo spet slišali slovensko ime in govorico na SCOOP-u. Tokrat so nam pokazali slavje ob priliki desetletnice "Jadrana" v Keilorju. Pokazali so nam športne in družabne aktivnosti, folklorne plesne in razstavljene predmete narodnih del ter so seveda posneli tudi našo pesem.

Ga. Fanika Natlačen in predsednik "Jadrana", g. Frank Likar sta v razgovoru z reporterji, kot je pač možno v okviru zahtev T.V. snemanja, na zelo zadovoljiv način pojasnila delovanje društva ter razmerje, ki ga pripadniki slovenske etnične skupine imajo do nove domovine. To razmerje, kakor sta dejala, se kljub vsem čustvenim vezem, ki nas še priklepajo na Slovenijo, kaže v naši miselnosti in zavesti, da pripadamo v Avstralijo, kjer smo si zgradili obstoj, domove in družine in kjer je tudi bodočnost naših otrok.

Tudi ta program in posebno g. Likar in ga. Natlačenova so napravili utrditvi slovenskega imena in spoznavanju Slovencev v tukajšnji javnosti ogromno uslugo.

Še z večera ob proslavi Dneva Avstralije

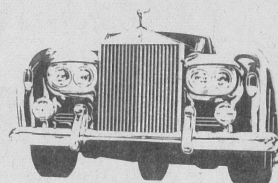
Zgoraj: Predsednik "Jadrana" g. F. Likar s soprogo ter urednik "Vestnika" so se pridružili mizi športnikov S.D.M. za skupno fotografijo.

Spodaj: Predsednica Slovenske učiteljske zveze Viktorije ga. Aleksandra Ceferin z gospo in gospodom Mejačem iz Yalambie.

AVIATION MOTORS

TONE ZAGORC

(Next Door to Westgate Motor Inn)

(Next Door to Westgate Motor Inn)

9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363

- *Splošna avtomehanika*
- *Športna puškarna*

FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

Prodaja Lovskega orožja in municije

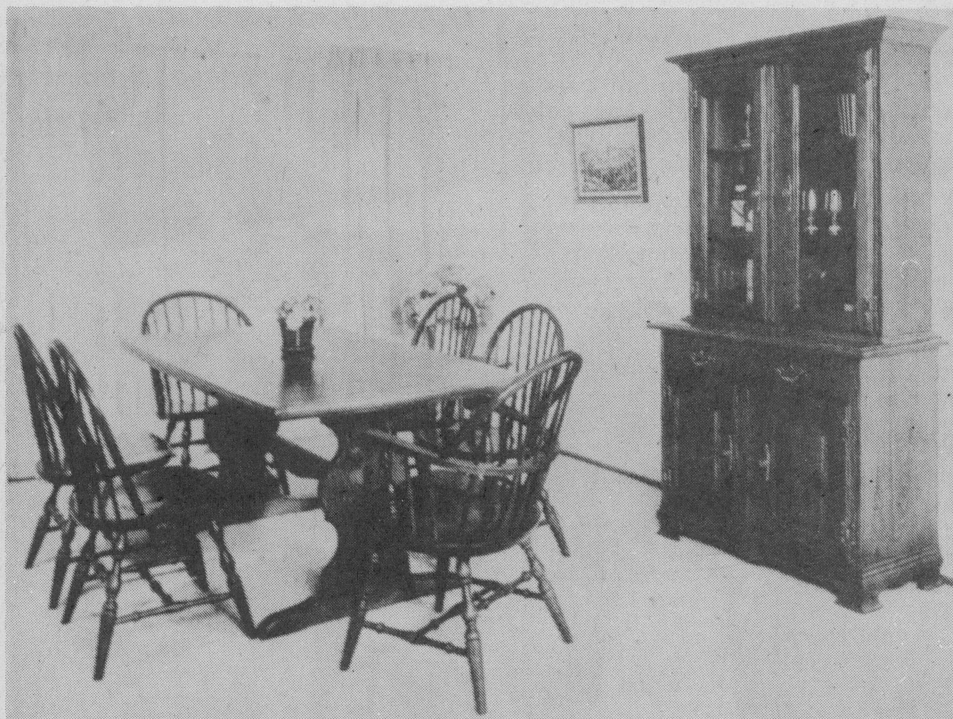

Podružnica Slovenijalesa iz Ljubljane
EURO FURNITURE Pty. Ltd.

Uvoz, Proizvodnja, Veleprodaja

Naše pohištvo iz masivne bukovine v kolonijalnem in modernem slogu je na prodaj v vseh znanih trgovinah s pohištvom širom Avstralije.

Nič ni lepšega od domačega bukovega gozda. Del te domačnosti je prav gotovo v naših izdelkih. Oglejte si široko izbiro v naših razstavih salonih v tovarnah v Melbournu in Sydneyu ali pa nam pišite in poslali vam bomo brezplačni katalog.

SYDNEY

2A Bessemer Street,
BLACKTOWN,
N.S.W., 2148
Tel. (02) 621 8260

MELBOURNE

18—20 Glenvale Crescent,
MULGRAVE,
Vic. 3170
Tel. (02) 560 1000

Federalna vlada Avstralije je vzpostavila posebno telo, ki naj bi raziskalo probleme pri priznanju kvalifikacij pridobljenih izven Avstralije.

Ta odbor za raziskavo priznanja prekomorskih kvalifikacij bo preučeval težave, ki jih imajo preko morja kvalificirani naseljenci pri zaposlitvi v svojem poklicu. Odbor bo naprosil vse zainteresirane posameznike in organizacije, da podajo svoja gledišča.

Telefonska prevjalna služba TIS je pred nekaj meseci prekoračila prvi milijon telefonskih klicev.

Ta služba je pričela delovati leta 1973 v Melbournu in Sydneyu. Sedaj odgovarja na povprečno 700 telefonskih klicev dnevno. Na razpolago pa imajo tolmače za kakih 70 jezikov v 17 centrih Avstralije.

Služba deluje v glavnem od 8. ure zjutraj pa do 6. ure zvečer. Za nujne slučaje pa se jih lahko kliče tudi izven teh ur.

79.1% emigrantskih družin v Melbournu poseduje svoje hiše, medtem ko je procent med v Avstraliji rojenimi le 72.1%. V nekaterih neavstralskih etničnih skupinah je ta odstotek lastništva hiš dosegel 92%. Ta odstotek lastništva hiš je v Melbournu mnogo višji

kot v Sydneyu, kjer poseduje svoje hiše le 73.1%. Statistike tudi kažejo, da med tremi najštevilnejšimi etničnimi skupinami v Melbournu, italijansko, grško in jugoslovansko, je med jugoslovansko 87.9% hišnih posestnikov.

Poleg pomoči Federalne vlade Avstralije je "Australian-Yugoslav Welfare Society" dobila tudi pomoč od vlade Viktorije. G. Minister Kenneth je odobril \$2000 za plzčilo najemnine za uradne prostore. Ob naznanilu te podpore je minister Kenneth dejal, da ta organizacija deluje že od leta 1977 in, da je v času od julija 1979 pa do decembra 1981 pomagala v 5139 slučajih ljudem ki so se znašli v družinskih, pravnih, zdravstvenih, finančnih, delovnih, stanovanjskih in sličnih težavah.

Državna knjižnica Viktorije je zaposlila posebno knjižničarko za potrebe pripadnikov neangleških etničnih skupin. Knjižnica stalno širi svojo zbirko neangleških publikacij in knjig. Stalno dobivajo tudi preko 30 časopisov tiskanih na različnih jezikih v Avstraliji in preko morja. Kdor hoče kaj več podatkov o tej zbirki naj telefonira kar naravnost knjižničarki gđc. Mausaurian na številko 669 9047.

Kaj, kje, kdo?

V Šmartnem pri Litiji je v nedeljo 14. februarja, v starosti 72 let preminul Martin Davorin Mandelj, oče Petra Mandelja, bivšega predsednika S.D.M. Pokojnik je bil že dalj časa bolan in zdravniki niso predvidevali možnosti okrevanja. Petru, ki mu je usoda naklonila, da je pred mesecem dni, ob svojem obisku v Sloveniji še videl očeta živega, kakor tudi ge. Ivi, gđc. Anici in ge. Mariji Hervatin izrekamo iskreno sožalje.

Ga. Magda Pišotek, učiteljica slovenske nedeljske šole pri S.D.M. bo imela v bodoče še več dela. 29. januarja se je v Royal Women's Hospitalu njena družinica obogatila še za enega člana — rodila se jim je "baby-girl". Nadejmo pa se, da bo kljub zahtevnostim dojenčka ga. Magda še vedno mogla, kakor dosedaj, nadaljevati s svojim nesebičnim delom za slovenske otroke.

Nobene bojzani ni več, da bi ime Hartman v Melbournu izumrlo. Maks in Micika Hartman sta zopet postala "dedek in babica", ko se je pri Maksitu in Violeti Hartman pred dnevi oglasila štorklja in jima prinesla fantka.

K svojima bratoma Stankotu in Valterju Prosenaku sta 26. januarja prispela na enomesečni obisk sestra ga. Vilma in njen soprog g. Jože Sekolec. Oba sta doma iz Slovenske Bistrice, lepega mesta na Spodnjem Štajerskem, tam kjer se prelepi grički pričnejo vzpenjati proti Pohorju in kjer je doma vinska kapljica, ki nosi slikovito ime Ritnoznojčan.

Na obisku pri sorodnikih g. Emilu Zajcu in ge. Slavi Kastelic sta bila upokojeni Profesor ljubljanskega učiteljišča Tone Kos in njegova soproga Ana. Ga Ana je sestra Emila in Slave, oba dobro poznana na "Planici". Prof. Kos sedaj uživa zasluženi pokoj v Prapročan pri Ljubljani.

Na 17. februarja so položili k večnemu počitku najstarejšo Slovenko v Viktoriji — 93 let staro Skokovo mamo iz St. Albansa.

V nedeljo 31. januarja sta se v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew poročila Marija Mandelj in Kevin Hervatin. Številni prijatelji so prisostvovali obredu ter kasneje bogati pojedini v "Chaucer's Reception Hall". Novoporočenca sta odletela na medene tedne v Novo Zelandijo,

FROM BRISBANE:

"CONGRATULATION!

JOŽE PLUT, or better known in Brisbane as "our ate" has celebrated on th 6th January his 95th birthday. He is the oldest Slovenian in Australia and probably our first permanent settler in this country. He left Slovenia on 11th November 1926.

He celebrated his birthday in good health and full stamina, surrounded by his children and his grandchildren. Despite his old age he is still very active in his garden and his home produced wine is famous among his friends.

Brisbane Slovenians are very proud of "naš ate" and we wish him good health and many more years to come. Živijo!

Za Slovence v Brisbane
Janez Primožič"

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourn
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS

1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
Telefon delavnice 221 5536 — VIC.

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232 4314

Rojak VOJKO VOUK

Od prvega oktobra lanskega leta je bilo vpeljano plačilo za ocenitev sposobnosti tolmačev in prevajalcev, katero opravi Odbor za akreditiranje tolmačev in prevajalcev. Plačati je treba \$10 za tolmača 1. stopnje, \$15 za tolmača 2. stopnje in \$25 za 3. stopnjo.

Kaj storiti, kam se pritožiti, ako mislite, da se glede vašega etničnega ozdajja, rase, barve kože, spola, verskega ali političnega prepričanja, družbenega izvora itd. z vami v službi ni pravično postopalo?

Vso pravico imate, da se v takem slučaju pritožite na Odbor za pobijanje diskriminacije. Ti odbori obstojajo v vseh deželah Avstralije. Naslove pa boste dobili v telefonskih imenikih glavnih mest.

RESTAVRACIJSKE

Prvi gost: »Ocvrto ribo!
Drugi gost: »Tudi meni ocvrto ribo, ampak svežo!
Natakar kuharju: »Dvakrat ocvrto ribo, eden hoče svežo!»

— Naročil sem biftek z jajcem. Kje je biftek?
— Pod jajcem.

— Natakar, račun!
— Kaj ste jedli?
— Ne vem. Naročil pa sem zrezek z gobami.

Gost brezupno išče svoj klub in se obrne k natakarju:
— Kako naj bi jaz vedel, saj ga nisem požrl!
— Kdo bi vedel, bil je iz slame!

— Natakar, prinesite mi, prosim, zobotrebec!
— Jih nimamo. Nekoč smo jih imeli, pa smo to opustili, ker so jih vsi stran metali.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

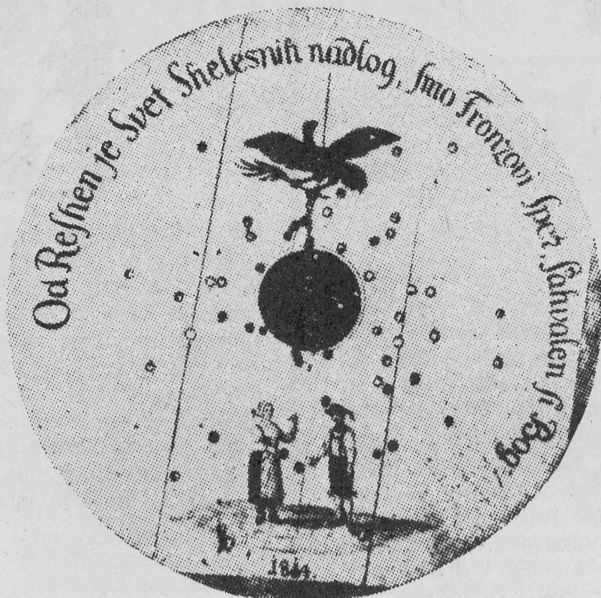
Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Gregorich
DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Že od leta 1952 je ime GREGORICH dobro poznano v Viktoriji vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

Kronos z ljubljanskim grbom. Tarča, olje na lesu, 1780.

Kranjica in Kranjec. Tarča, olje na lesu, 1814.

Slepa kura. Tarča, olje na lepenki, 1862.

Za naše lovce

Strelske družine pri Slovencih niso prav nič novega. Ljubljana sama je imela "Društvo ljubljanskih ostrostrelcev", ki je obstajalo okoli 400 let in je bilo brez dvoma najstarejša organizacija na ozemlju cele Jugoslavije.

Obširna zapuščina tega društva je sedaj v rokah Ljubljanskega mestnega muzeja. Med to zbirko se nahaja kakih sto bolj ali manj poslikanih tarč, zvečinoma okroglih lesenih plošč, ki so služile

vnetim strelcem kot trenutno, a doma na steni kot trajno dokazilo njih spretnosti.

Strelci so kar tekmovali med seboj kdo bo pri priznanemu maščanskemu slikarju naročil lepšo in slikovitejšo tarčo. Te tarče so povečini krasile leta 1876 zgrajeno strelišče pod Rožnikom, katero je obstajalo vse do leta 1946.

Najstarejša teh tarč nosi letnico 1719, poslednjo pa je naslikal slikar Edo Držaj leta 1940 za 375-letnico dru-

štva. Tarče so vabljive s svojo vsebinsko zgornostjo. Odlikujejo jih nešteti prizori iz klasične mitologije, iz bližnje in daljne zgodovine ter iz življenja strelcev samih.

Poslikana tarča ni služila samo temu, da so streljali vanjo; po običajnem streljanju so jo obesili na steno v strelišnem prostoru kot dokument svojih sposobnosti.

Na tarčah so razvidni tudi podpisi slikarjev, ki so jih izdelali. Med njimi

poznana imena kot Anton Karinger, Pavel Kunl, Franc von Goldenstein, Jurij Tavčar, Peter Žmitek, Saša Šantel in Edo Držaj.

Med portreti članov društva pa so portret barona Žige Zoisa, župana Hrdeckega, dr. Stoeckla in Mihaela Smoleta.

SLOVENSKI STRELCI V MELBOURNU? Boste iz gornjega povzeli kakšno idejo?

Waltzing Matilda

Slovenci vedno radi zapojemo. Če smo sami med seboj je to lahko, saj vsi znamo številne narodne. Če pa smo v mešani družbi je pa malo težje. Melodije še nekado gredo a besedila nam delajo težave.

Najbolj znana in priljubljena avstralska ljudska pesem je seveda "Waltzing Matilda". Kolikokrat jo poskušamo peti v mešani družbi, pa kaj ko ne znamo besedila, razen refrena. Pa nas ni treba biti nič sram. Veliko število rojenih Avstralcev ga tudi ne zna. Da pa v bodoče ne bomo imeli izgovora, ga zato danes objavljamo. Za dobro mero pa še slovenski prevod, ki je doživel svoj krst za letošnji "Avstralski dan" na slovenski oddaji radia 3EA.

*Nekoč veseli malhar počival ob tolmunu je,
ve senci zelenih coolibah dreves
in si pel je in čakal, da mu voda v lončku vre:
Plesal boš valček Matilda z menoj.*

*Valček Matilda, valček Matilda,
plesal boš valček Matilda z menoj
in si pel je in čakal, da mu voda v lončku vre:
plesal boš valček Matilda z menoj.*

*Priskakljal je jarec, da napije se vode,
malhar pa plane ga zgrabi vesel
in zapel je ko tlačil si ga v malho svojo je:
Plesal boš valček Matilda z menoj.*

*Pa na iskrem konju prijaha svojem kmet bogat,
z njim pa biriči — eden, dva, tri:
In če jarec ni tvoj ki v malhi svoji ga imaš,
plesal boš valček Matilda z menoj.*

*Se dvigne zdaj malhar in poskoči v tolmun:
Nikdar me živega vjamete ne.
In še danes se čuje ob tolmunu glas njegov:
Kdo pojde plesat Matildo z menoj.*

Once a jolly swagman camped by a billabong,
Under the shade of a coolibah tree;
And he sang as he watched and waited till his billy boiled,
'You'll come a-waltzing Matilda with me!'

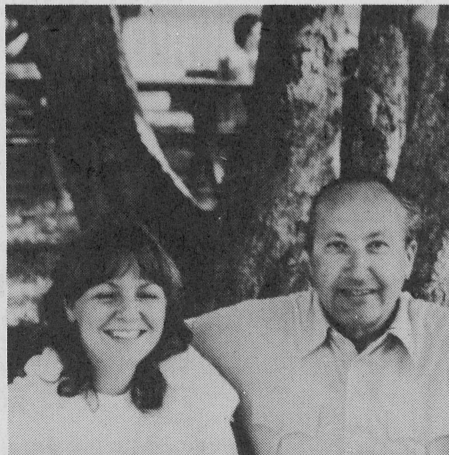
Chorus 'Waltzing Matilda, waltzing Matilda,
You'll come a-waltzing Matilda with me,'
And he sang as he watched and waited till his billy
boiled,
You'll come a-waltzing Matilda with me.'

Down came a jumbuck to drink at the billabong,
Up jumped the swagman and grabbed him with glee;
And he sang as he shoved that jumbuck in his tucker-bag,
'You'll come a-waltzing Matilda with me!'

Up rode the squatter mounted on his thoroughbred;
Down came the troopers—one, two and three.
'Whose the jolly jumbuck you've got in your tucker-bag?
You'll come a-waltzing Matilda with me.'

Up jumped the swagman, sprang into the billabong,
'You'll never catch me alive,' said he.
And his ghost may be heard as you pass by that billabong,
'Who'll come a-waltzing Matilda with me?'

Pestrost slovenskih priimkov nam je še posebno padla v oči ko sta se sestala na "elthamskem hribu" gdc. Breda Čebulj in g Pavle Česnik.

Česen in čebula med veselim pomenkom.

V januarju smo v Melbournu imeli priliko spoznati gđc. Bredo Čebulj, ki je prispela iz Ljubljane raziskovat življenje slovenskih naseljencev v Avstraliji. Gđc. Breda se pripravlja za diplomski izpit na filozofski fakulteti ljubljanske univerze in ji bo študija o

avstralskih Slovencih služila za diplomsko delo. Največ svojega časa bo prebila v Sydneyu; v Melbournu pa je bila le nekaj teden dni. Obiskala je tukajšnja naša središča, kjer so jo rojaki sprejeli z vsem gostoljubjem, ki ga tukaj premoremo.

Surfers Paradise

Počitniško stanovanje — Holiday accomodation

ADMIRAL MOTOR INN

2975 Gold Coast Highway

5 minut hoje od Cavill Ave., zasebna stanovanja z vsemi udobstvi, barvna T.V., plavalni bazen. Brezplačen prevoz od TAA in ANSETT avtobusnih postaj. Organizirani izleti. Nizka tarifa izven sezone od \$18 dalje.

5 minutes walk from Cavill Ave.; very clean, fully self contained units; colour T.V.; swimming pool; free pick up service from TAA and ANSETT bus terminals. Tours arranged; low off season tariff from \$18.

Telefonirajte ali pišite — Phone or write

Mr. F. BERIČ,

P.O. Box 691, Surfers Paradise, Queensland

Tel.: 075 39 8759

PP
TISKARNA
POLYPRINT
(Vic) Pty. Ltd.

1 DODS ST., BRUNSWICK, 3056

Tel, 387 6922

se priporoča Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

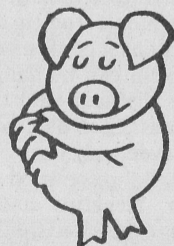
Predviden spored zabav in prireditev Slovenskega društva Melbourne v letu 1982

12. april 1982: Piknik — Velikonočni Ponedeljek
1. maj 1982: Večer naših Mamic (Samo za Člane)
9. maj 1982: Letni Ples — Izbira Lepotice
12. junij 1982: Kostanjev Večer
10. julij 1982: Balinarski Ples
14. avgust 1982: Domače Koline
4. september 1982: Dan Očetov (samo za člane)
11. september 1982: Lovska Veselica
9. oktober 1982: Country and Western Ples
23. in 24. okt. 1982: Likovna Razstava
13. november 1982: Vestnikov Večer
11. december 1982: Miklavževanje
27. december 1982: Piknik — Štefanovanje
31. december 1982: Silvestrovanje

Vse te zabave se skozi leto lahko nekoliko spremenijo, če to Odbor smatra za potrebno. Za rezervacije kličite gospoda Maksa Hartmana na številko 850 4090, ali pa Anico Mar-kič na številko 870 9527.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRÁNJSKIH,
ALI SLOVENSКИH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

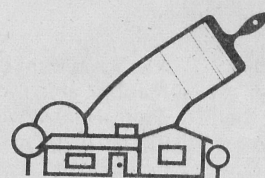
OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068
Tel. 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

VALTERS PAINTING
and PAPERHANGING

Za prvovrstno pleskarsko delo
in obešanje zidnih tapet, se
obrnite na svojega rojaka

Valter-ja Prosenak,

72 PETRONELLA AVE.,

WHEELERS HILL

Telefon: 561 5692

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 850 7226

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. —
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book Shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

3 Pamela Grove, Lower Templestowe, Vic.

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056
Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:

od ponedeljka do petka 9 am.—8 pm.
v soboto 9 am.—1 pm.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

NUCLEAR POWER FROM KRŠKO

BY TONE VAHEN

Yugoslav schoolchildren in the 1950s were assured by their geography teachers that their country was one of the richest in Europe in hydro-electric power potential. While this was certainly true, within two decades it had become obvious that water power, and even coal resources, would not be sufficient to meet the rapidly growing needs of industry. In 1970 the country was faced with the task of seeking new energy sources for the western part of Yugoslavia, a supply that would ensure a balance with the two major eastern sources — the Djerdap power station on the Danube in eastern Serbia and the huge coal-fuelled system at Obilić in Kosovo province. The experts did not take long to make up their minds, and in 1971 it was decided to build the first nuclear power plant in Yugoslavia.

This decision was taken jointly by the two republics, Slovenia and Croatia, where industry was the most developed and the need for energy the most pressing. First of all, a suitable site had to be found, this being a major factor in ensuring the safe operation of a nuclear power plant, which is the prime consideration. The choice was finally narrowed to Krško, a small Slovenian town on the river Sava, 100 km. east of Ljubljana, the Slovenian capital, and only 40 km. from Zagreb, the Croatian capital. Krško had much to recommend it: stable terrain with very slight risk of earthquakes, the proximity of the river Sava with a flow of from 200 to 300 cubic metres of water per second providing adequate water for cooling the reactor, favourable meteorological conditions, the closeness of industrial centres, reducing the length of transmission lines needed, and towns nearby which would supply enough workers for the construction and subsequent maintenance of the plant.

International bids were invited for the construction of the Krško plant, resulting in six tenders from five well-known firms: General Electric and Westinghouse of the USA, KWU of West Germany, ASEA of Sweden, and AECL of Canada. The investor had opted for the "turn-key" system, i.e. complete construction and equipment of the plant, as is the practice in other countries building their first nuclear power plant and therefore lacking the necessary know-how and experience to undertake the building and initial operation themselves. The most favourable offer to build a plant with a PWR (pressurized water reactor) of 635 MW was made by Westinghouse, which likewise guaranteed the most favourable credit terms with the help of the Export-Import Bank (EXIM).

On December 1st, 1974, President Tito laid the foundation stone of the nuclear power plant, marking the start of the biggest Yugoslav investment project of the 70s. The contract signed with Westinghouse in August of the same year made provision for considerable participation by the *Gradis* enterprise of Ljubljana and *Hidroelektra* of Zagreb in work on the actual plant and the dam on

the Sava respectively, by *Hidromontaža* of Maribor and *Djuro Djaković* of Slavonki Brod in installation work, and ATM of Zagreb. The value of the share undertaken by domestic firms amounted to 65% of the total value of the project. All the same, the most important part, technologically speaking — the reactor and total primary circuit — was to be supplied by Westinghouse from its factory in the USA.

Very soon, only a year after the start of the project, it became clear that the American partner was not as well prepared organizationally as had appeared in the early stages.

The New York design organization commissioned by Westinghouse to work on the Krško plant was very late in submitting its project, which naturally affected the pace of construction work. Because of the method of payment, which did not encourage the American partner to hurry, and various complications, coupled with the inexperience of the investors in countering the suppliers' delays, the completion date was continually being extended, and additions were made to the contract on several occasions, naturally with increases in the cost.

Despite these difficulties which the builders of such projects all over the world almost invariably seem to encounter first time out, paying for experience, the Krško undertaking has brought far-reaching changes in this commune. Even before the project, Krško was far from being economically underdeveloped — its paper mill is the largest in Yugoslavia, supplying four-fifths of all roto-paper for the daily press. Now, however, it has grown into the biggest power suppliers as well.

A large amount of ancillary construction work was needed, including the building of adequate approach roads to the plant's site, able to take heavy trucks and special vehicles carrying the bulky nuclear equipment. The heaviest are the steam generators, which together with the special vehicle weight over 500 tons. The necessary water supply for cooling called for the building of a purification plant to treat the waste water of the paper mill. This water contains hundreds of thousands of tiny cellulose fibres which might choke up the cooling system of the nuclear plant lying three kilometres downstream.

The building of the first Yugoslav nuclear power plant is of importance for the Slovenian and Croatian engineering (metal structures) industry since work on the Krško station — the one hundredth on the list of Westinghouse's nuclear reactors — gives the firms involved a reference for entering the highly competitive world market with its very stringent requirements. Relying entirely on their own know-how and development, they would certainly have had a hard job breaking into this market, and it would certainly have taken them much longer to do so. The two building organizations — *Gradis* and *Hidroelektra* —

were responsible for all; even the most important, safety structures, with which the foreign partner was completely satisfied. They used Yugoslav cements (which by American technical standards were not recognized as of sufficiently high quality to achieve the necessary strength of concrete). Both installation firms — *Hidromontaža* and *Djuro Djaković* — gradually adapted themselves while working to the strict standards of the projects and soon began undertaking work which Westinghouse was at first unwilling to entrust to local contractors.

The most important undertaking was undoubtedly the welding and raising of the steel dome 36 metres wide and 60 metres high which houses the heart of the power plant — the reactor and two gigantic steam generators, and the installing of the fuel containers, for which the contractors received special tribute, passing the quality test with flying colours.

The safety of the plant is always an aspect of paramount importance when a nuclear power station is constructed. Even before work started at Krško, the project had aroused some controversy and alarm. In the first place it was necessary to overcome fear of nuclear radiation, in other words, inform people of the actual effects of the operation of such a plant in an area inhabited by about 6,000 persons. This fear was not, in fact, very widespread or loudly voiced until the accident at the Three Mile Island power station in Hastings, USA, when the question was raised again, but promptly settled. More than radiation, however, most people were disturbed by the possible consequences of thermal waste water in the Sava river, which some opponents of the power plant claimed would do inestimable damage.

The contract stipulated that the temperature difference between the Sava

water on entry and the effluent water should be no more than three degrees, and that the water temperature should in no case exceed 28 degrees Centigrade. In view of this rather difficult condition, the designers made provision for the damming of the valley of the river Radovna in Gorenjsko, so that in the dry summer period the accumulated water of this Sava tributary could be used to augment the Sava and allow the plant to continue working at full power. This project met with fierce opposition from nature lovers, who objected to the inundating of one of the loveliest Alpine valleys in Slovenia. As a result, Krško's builders had to find another solution: they built two batteries of cooling towers so that far less water was needed at the entrance to the cooling system than under the original scheme.

As is the case everywhere in the world, various attempts were made by certain groups with purposes of their own to infiltrate the ranks of those opposed even to the peaceful use of nuclear energy. It was a particular problem to ensure the safe working of the uranium mine at Žirovski vrh, which in 1984 will start production of the yellow cake from which the suppliers will prepare the reactor fuel. The mine is also located in a sensitive Alpine environment, so that to ensure the highest safety standards completely new methods were used when constructing the waste storage chambers.

In June 1980, the first controlled chain reaction was started in the reactor, with fuel elements sent from the USA. The second filling of the reactor, in a year and a half's time, will be with uranium refined from the local ore. After that, local uranium will probably be used, there being enough, according to present estimates, to supply two plants of the Krško type.

A PATIENT HEALS HIMSELF

The December 1976 issue of the *New England Journal of Medicine* contained one of the few articles by a layman ever published in that prestigious periodical. "Anatomy of an Illness," by Norman Cousins of the *Saturday Review*, gave a dramatic, detailed account of self-cure and quickly became the subject of considerable debate about natural healing within and outside the medical community.

Cousins entered a hospital in 1964, aching all over and having difficulty moving his limbs. His doctor and close friend, William Hitzig, told him he had a form of arthritis affecting the connective tissue that binds cells together. In Cousins's droll view, the prognosis could be simply stated: "I was coming unstuck," he said. Experts soon diagnosed it as ankylosing spondylitis, a degeneration of collagen in the spine—and gave Cousins about one chance in 500 for full recovery. In great pain and against overwhelming odds, Cousins determined to fight.

VITAMIN C: He made a well-educated guess as to the cause of his condition: heavy-metal poisoning from recent exposure to diesel exhaust. He took himself off painkillers (seven years later, a study in the British medical journal *Lancet* confirmed Cousins's hunch that aspirin can be dangerous in treating collagen diseases) and tried vitamin C in huge doses. Each day, he took 25 grams of it—intravenously.

Then he discovered the medicine in laughter. Negative emotions could have negative effects on the body: what about positive emotions? He tried an extraordi-

nary experiment, showing himself Marx Brothers films and clips from "Candid Camera": "It worked . . . ten minutes of genuine belly laughter had an anesthetic effect and would give me at least two hours of pain-free sleep." Tests taken before and after laughter showed a positive drop in his red-blood-cell sedimentation rate, a key diagnostic measure. Laughing had only one negative side effect—it disturbed other patients. So Cousins, eager to get out of the hospital, continued his cure in a hotel at a third the cost, with better food and nobody waking him up to give him a sleeping pill.

He went on, slowly, to full recovery and credits this miracle cure to laughter, ascorbic acid, his powerful will to live and his doctor's rare willingness to try such an odd cure. The suggestion that "I was . . . the beneficiary of a mammoth venture in self-administered placebos . . . bothers me not at all." He has a fascinating chapter on the placebo (literally, "I shall please"), citing Sir William Osler's view that "the human species is distinguished from the lower orders by its desire to take medicine."

Other chapters touch on such large topics as creativity, longevity and pain, and raise timely questions about natural healing vs. pharmacology, holistic vs. traditional medicine and treating patients vs. treating diseases. These interesting issues get rather short shrift, but the core of Cousins's argument—his own case history—gives eloquent testimony to "the healing power of nature." Albert Schweitzer once told Cousins that "each patient carries his own doctor inside him. They come to us not knowing that truth. We are at our best when we give the doctor who resides within each patient a chance to go to work."

Slovenian Forest

The Republic of Slovenia is among the most thickly forested territories in Europe. In fact, half its total area is forested, and since natural conditions for tree growth are favourable everywhere, the forests are equally distributed. As many as nine areas in Slovenia are ranked as virgin forest reserves. The term "virgin forest" should not be taken in its strict sense; it simply indicates that these forests are rather inaccessible and their depths have not been disturbed by felling.

The total area of these reserves is 350 hectares. The biggest of them, in the commune of Kočevje, in the south of the republic, comprises about 80 hectares of dense beech and pine. This reserve, called Krok, was excluded from forestry exploitation as far back as 1885.

Second in size is the Pečke reserve (in the commune of

Novo Mesto) whose 60 hectares are covered with beech, pine, and spruce. This forest was subject to felling in the past, but only round the edges. The Rajhenovski Rog reserve (in the commune of Kočevje), extending over an area of 51 and a half hectares, is Slovenia's most beautiful beech and pine forest because it has been so well preserved. It was excluded from forestry exploitation in 1885, since which time it has been protected. The Krakovo forest (in the commune of Krško), Slovenia's only oak forest, covers an area of 50 hectares. The remaining five reserves are smaller in size.

The value of these virgin forest reserves lies mainly in the fact that their wealth of trees has been conserved in its original state and for this reason these areas are of exceptional cultural, scientific, and economic importance.